

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE
I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE DLA GMINY ŻEGOCINA
NA LATA 2016-2021**

INSTYTUT BADAŃ I ANALIZ SPOŁECZNYCH „DIAGNOSIS”

LUSZOWICE, UL. GÓRNA 29A, 32-500 CHRZANÓW, E-MAIL: zespol_badawczy@wp.pl

SPIS TREŚCI

1.	WSTĘP.....	3
2.	PODSTAWY PRAWNE.....	4
3.	DIAGNOZA PRZEMOCY W RODZINIE.....	5
3.	1. ANALIZA PRZEMOCY W RODZINIE W KONTEKŚCIE DANYCH INSTYTUCJONALNYCH	6
3.	2. ANALIZA BADAŃ ANKIETOWYCH PRZEPROWADZONYCH WŚRÓD MŁODZIEŻY SZKOLNEJ	8
3.	3. BADANIE PROFESJONALISTÓW WSPARCIA SPOŁECZNEGO.	17
4.	METODA TWORZENIA PROGRAMU.....	25
5.	IDENTYFIKACJA CELU GENERALNEGO I PRIORYTETÓW.....	26
6.	WSKAŹNIKI REALIZACJI.....	31
7.	HARMONOGRAM REALIZACJI.....	34
8.	MONITORING I EWALUACJA.....	39
9.	SPIS WYKRESÓW I TABEL	41

1. Wstęp

Zjawisko przemocy w relacjach rodzinnych stanowi poważne wyzwanie dla samorządów lokalnych, które zgodnie z preambułą do ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności, a także podejmować działania służące zwiększaniu skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przemoc to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób (...), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Zgodnie z art.3 w/w ustawy osobie dotkniętej przemocą w rodzinie udziela się pomocy, w szczególności w formie:

- 1) poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego i socjalnego;
- 2) interwencji kryzysowej i wsparcia;
- 3) ochrony przed dalszym krzywdzeniem, poprzez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnie zajmowanego z innymi członkami rodziny mieszkania oraz zakazanie kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną;
- 4) zapewnienia, na żądanie osoby dotkniętej przemocą, bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

Art.6 w/w ustawy określa zadania własne gminy, w związku z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, do których należą:

1. tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie
2. prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
3. opracowanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie
4. prowadzenie gminnych ośrodków wsparcia

W Gminie Żegocina funkcjonuje system przeciwdziałania przemocy w rodzinie oparty na pracy Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem złożonym, przybierającym różne formy, w tym:

- przemocy fizycznej, obejmującej wszelkie działania, które wyrządzają ból i cierpienie fizyczne, np.: bicie, popychanie, kopanie, porzucenie w niebezpiecznej okolicy itp.,
- przemocy psychicznej, obejmującej działania krzywdzące, które wykorzystują mechanizmy procesów psychologicznych, np.: poniżanie, wyzywanie, stosowanie gróźb, naśmiewanie się z poglądów, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów
- przemocy seksualnej, polegającej na naruszaniu intymności pożycia, np.: wymuszanie pożycia, wymuszanie nieakceptowanych zachowań seksualnych, sadystyczne formy współżycia, narażanie dzieci na kontakt z pornografią i zachowaniami seksualnymi itp.,
- przemocy ekonomicznej, dotyczącej warunków materialnych, opierającej się zazwyczaj na uzależnieniu ofiary od statusu materialnego sprawcy, np.: niezaspokojenie materialnych potrzeb rodziny, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, itp.,
- przemocy zaniedbania, stosowanej najczęściej wobec dzieci.

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem wieloaspektowym, dlatego pomoc rozpatrywana musi być w wielu wymiarach, tj. prawnym, psychologicznym, społecznym i moralnym.

2. Podstawy prawne

Program realizowany będzie w oparciu o następujące przepisy:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.),
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2015, poz. 1390),
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. Nr 163, późn zm.),
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r. Nr 1286),
5. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 ze zm.),

6. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2015 r. poz. 2082 ze zmianami),
7. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245),
8. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U z 2011 nr 126, poz .718)
9. Uchwała 76 Rady Ministrów w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 (M.P. z 2014 poz.445)

3. Diagnoza przemocy w rodzinie

W niniejszym raporcie przedstawiono wyniki badań nad przemocą domową. Badania diagnostyczne zakładały wykonanie diagnozy w trzech obszarach. Pierwszym obszarem, który został poddany szczegółowej analizie badawczej, była skala i zakres przemocy instytucjonalnej. Dokonano analizy dokumentów zastanych m.in. sprawozdania realizacji zadań oraz innych działań podejmowanych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, jak również działalność Zespołu Interdyscyplinarnego i jego zespołów roboczych.

Drugim obszarem, który pozostawał w kręgu zainteresowań badawczych było poznanie świadomości w badanym obszarze młodzieży szkolnej. Badaniu zostali poddani uczniowie szkół podstawowych, gimnazjum i ponadgimnazjalnych zamieszkali na terenie Gminy Żegocina. Przeprowadzona diagnoza opierała się na reprezentatywnych badaniach, prowadzonych wśród młodzieży szkolnej. Ogólnym, celem badania było zdiagnozowanie postrzegania przez młodzież szkolną zjawiska przemocy domowej oraz zidentyfikowanie na podstawie składanych deklaracji czy przemoc dotyczy młodzieży szkolnej i jeśli tak, to jaka to jest skala. Ponadto próbowano dokonać inwentaryzacji relacji wewnątrzrodzinnych. Celem uzyskania założonych celów zostało przeprowadzone badanie ankietowe, z wykorzystaniem ankiety internetowej CAWI.

Trzecim zbadanym obszarem, była diagnoza profesjonalistów wsparcia społecznego. Przedstawiciele instytucji gminnych w tym: nauczycieli, pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, pracowników ośrodka zdrowia poproszono o uzupełnienie internetowej ankiety CAWI. Celem badania było poznanie opinii przedstawicieli w/w zawodów czy spotykają się z zjawiskiem przemocy i jak często.

3. 1. Analiza przemocy w rodzinie w kontekście danych instytucjonalnych

W zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Żegocina został powołany Zespół Interdyscyplinarny, świadczący pomoc w postaci interwencji, konsultacji dla osób doświadczających przemocy i sprawców przemocy oraz prowadzi działania profilaktyczne dotyczące przemocy w rodzinie. Głównym zadaniem zespołu jest diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, następnie podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w celach zapobiegawczych bądź podejmowanie interwencji w środowisku dotkniętym problemem przemocy.

W latach 2013-2014 w skład Zespołu wchodził przedstawiciele Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, przedstawiciele oświaty, przedstawiciele ośrodka zdrowia, przedstawiciele Policji, przedstawiciele GKRPA oraz Kurator przy Sądzie Rejonowym.

Wg danych instytucjonalnych dotyczących działań Zespołu Interdyscyplinarnego, w latach 2013 i 2014 liczba spotkań Zespołu wynosiła po 4 rocznie, a liczba powołanych grup roboczych 5. Ogólna liczba rodzin objętych działaniami Zespołu Interdyscyplinarnego w badanym czasookresie wynosiła 7. W 2014 roku pomocą grup roboczych zostało objętych łącznie 13 osób (w 7 rodzinach), w tym 9 kobietom i 4 mężczyznom (w tym 1 niepełnosprawnemu).

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” uregulowany został sposób postępowania służb odpowiedzialnych za przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Wg danych, na terenie Gminy Żegocina zostało założonych łącznie 5 Niebieskich Kart w 2013 roku, a w 2014 roku

wyniosła 6. Niebieskie Karty zostały założone przez Policję oraz pracowników pomocy społecznej.

Tabela 1. Liczba założonych Niebieskich Kart przez jednostki działające na terenie Gminy Żegocina w latach 2013-2014

	Liczba NK w 2013 roku	Liczba NK w 2014 roku
Pomoc społeczna	2	1
Policja	3	5
Razem	5	6

Źródło: opracowanie własne podstawie danych GOPS

W 2013 i 2014 roku zakończono 5 procedur NK w wyniku ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy.

W Punkcie Informacji Wsparcia i Pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, zatrudnieni byli specjaliści: psycholog i prawnik oraz 2 pracowników socjalnych.

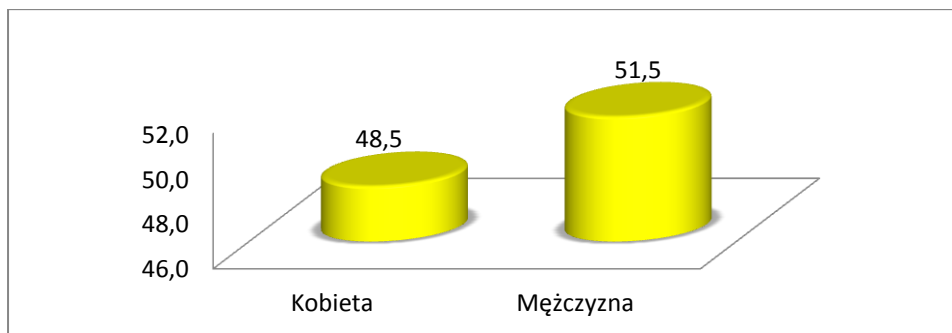
Do form pomocy udzielanej osobom/rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie na terenie gminy w 2013 roku należała pomoc psychologiczna udzielona dla 4 osób, w tym dla 2 dzieci będących świadkami przemocy, pomoc prawnika udzielona dla 1 osoby, pomoc socjalna np. rozmowy spotkania dotyczące zatrudnienia, opieki nad dziećmi dla 5 osób. Skierowano 4 osoby stosujące przemoc w rodzinie do komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. W 2014 roku udzielono poradnictwa psychologicznego dla 4 osób, prawnego dla 2 osób i socjalnego dla 4 osób.

3. 2. Analiza badań ankietowych przeprowadzonych wśród młodzieży szkolnej

3.2.1 Społeczno-demograficzne cechy badanej reprezentacji młodzieży szkolnej Gminy Żegocina

Prezentowana diagnoza opiera się na reprezentatywnych badaniach, prowadzonych w szkołach na obszarze Gminy Żegocina. Wśród 227 badanych przeważali mężczyźni – stanowili oni 51,5% (117 osób) a kobiety stanowiły 48,5% (110 osób) ogółu badanej zbiorowości.

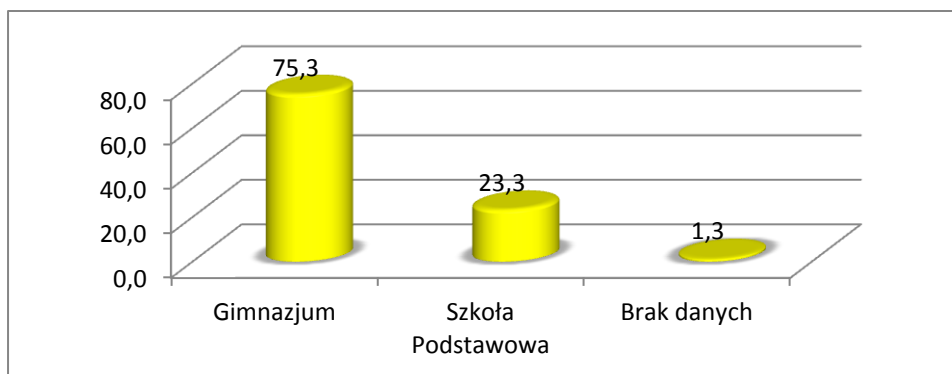
Wykres 1. Struktura płci badanej młodzieży szkolnej (%).

Źródło: Opracowanie własne

Z łącznej sumy ankietowanych, 75,3% to uczniowie gimnazjum, a 23,3% to uczniowie szkół podstawowych.

Wykres 2. Typ szkoły, w którym respondenci realizowali obowiązek szkolny (%).

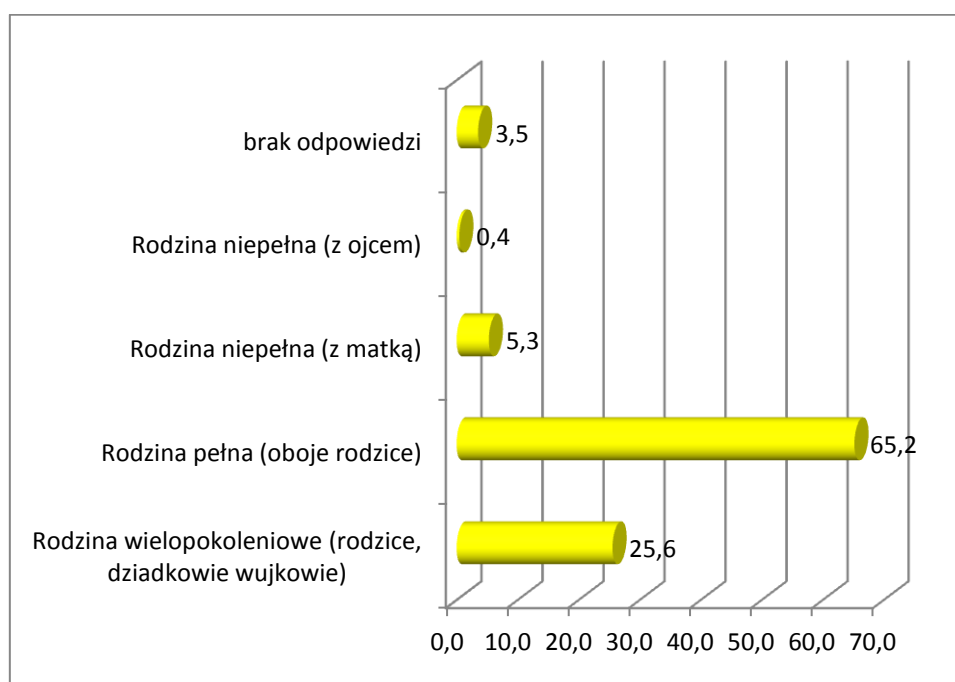

Źródło: Opracowanie własne

Kolejnym obszarem analizy była struktura rodziny badanej młodzieży szkolnej. Analiza 227 ankiet CAWI wskazała, że dominowały rodziny pełne z obojgiem rodziców, które stanowiły w badanej zbiorowości 65,2%. Rodziny wielopokoleniowe w badanej zbiorowości stanowiły 25,6%, rodziny niepełne z matką stanowiły 5,3 %, a rodziny niepełne z ojcem stanowiły 0,4% ogółu badanej zbiorowości.

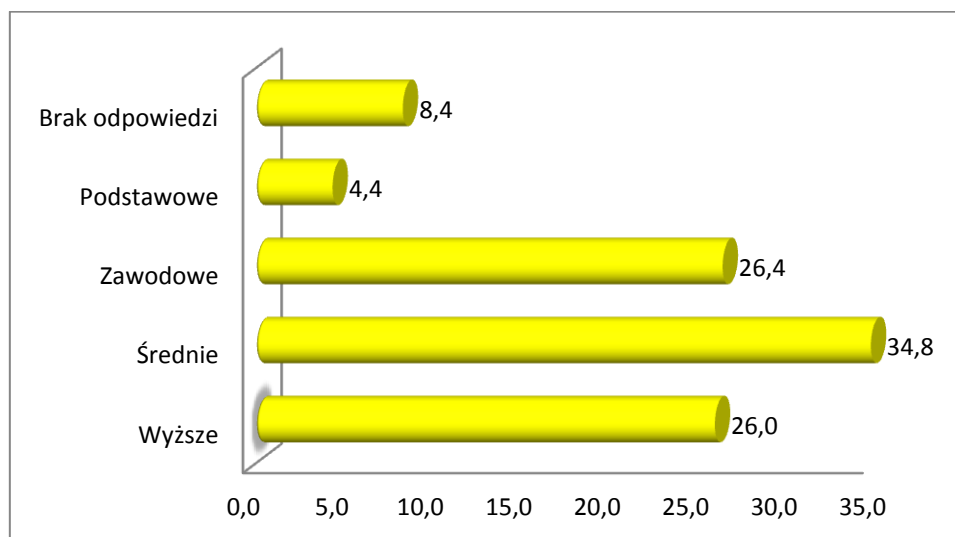
Wykres 3. Struktura rodziny badanej młodzieży szkolnej w Gminie Żegocina (%).

Źródło: Opracowanie własne

Kolejnym obszarem, który został zbadany było wykształcenie rodziców badanej młodzieży szkolnej. W pierwszej kolejności zapytano o wykształcenie matki ucznia, który został poddany badaniu ankietowemu. Na pytanie „Jakie matka posiada wykształcenie”, najwięcej ankietowanych osób tj. 34,8% udzieliło odpowiedzi, że matka posiada wykształcenie średnie, a wykształcenie zawodowe 26,4% badanych. Analiza ankiet wskazała, że 26,0% badanej młodzieży zadeklarowało wykształcenie matki na poziomie wyższym, a 4,4% na poziomie podstawowym.

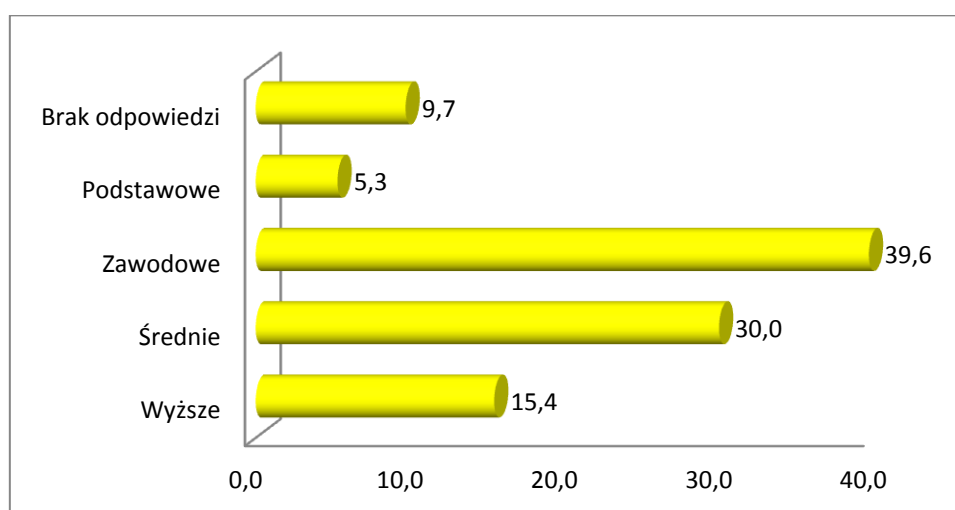
Wykres 4. Struktura wykształcenia matki badanej młodzieży szkolnej (%)

Źródło: Opracowanie własne

Na pytanie o wykształcenie ojca 39,6% badanej młodzieży zadeklarowało, że ich ojciec posiada wykształcenie zawodowe, zaś wykształcenie średnie 30,0%. Analiza materiału badawczego wskazała, że wedle deklaracji młodzieży, wyższe wykształcenie (ojca) posiadało 15,4%. Natomiast wykształcenie podstawowe zidentyfikowano na podstawie ankiet w przypadku 5,3%.

Wykres 5. Struktura wykształcenia ojca badanej młodzieży szkolnej (%).

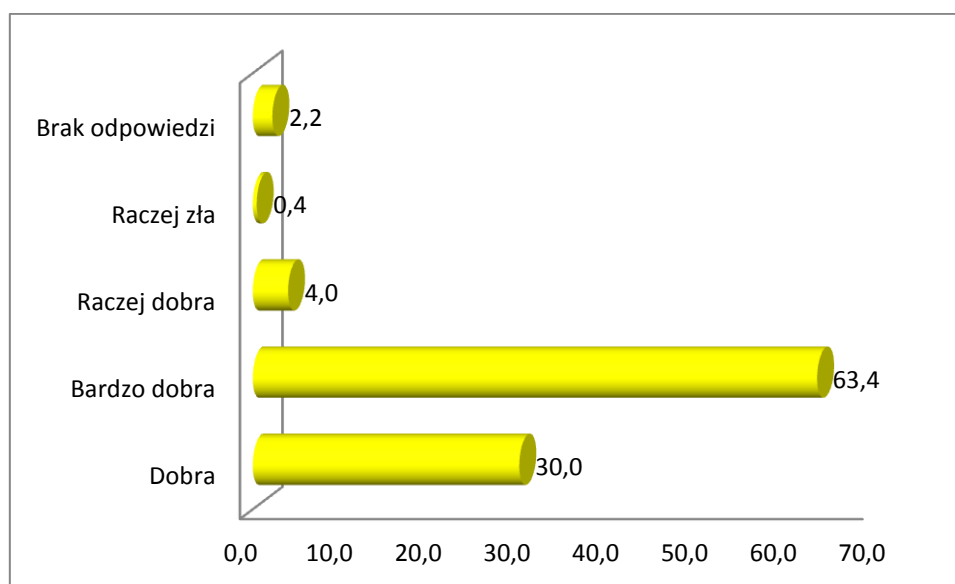
Źródło: Opracowanie własne

3.2.2. Relacje wewnątrzrodzinne badanej reprezentacji młodzieży szkolnej

Reprezentatywne badania wśród młodzieży szkolnej z wykorzystaniem kwestionariusza CAWI pozwoliły ustalić relacje rodzinne między badaną młodzieżą, a dorosłymi członkami rodziny. Ze względu na fakt, że istnieje ścisły związek pomiędzy relacjami rodzinnymi, panującą atmosferą rodzinną, a występowaniem szeroko rozumianego zjawiska społecznego jakim jest przemoc domowa podjęto próbę identyfikacji relacji rodzinnych.

Pierwsze pytanie jakie zostało zadane badanej zbiorowości, to określenie atmosfery jaka panuje w domu rodzinnym. Zadane pytanie miało charakter pytania zamkniętego. Badani zatem mieli możliwość określenia atmosfery w domu jako: bardzo dobra, dobra, raczej dobra, raczej zła, zła, bardzo zła.

Wykres 6. Ocena atmosfery panującej w domu

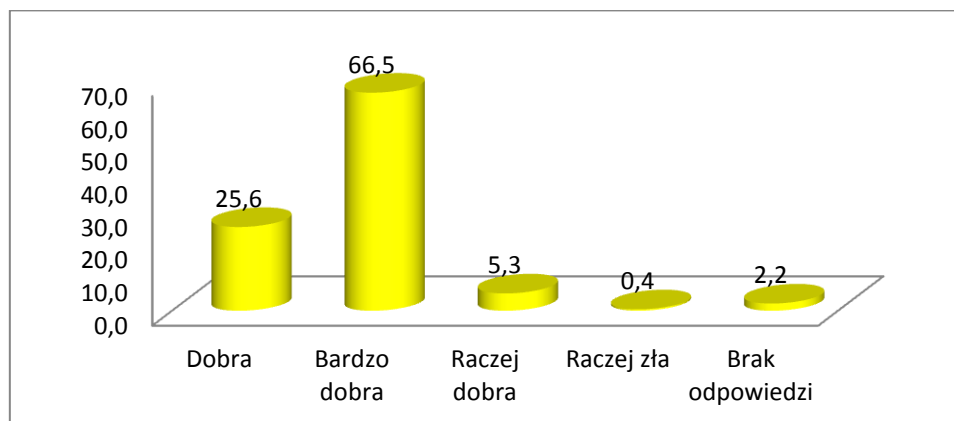

Źródło: Opracowanie własne

Wyniki jednoznacznie wskazały na wysoką ocenę atmosfery panującej w domu badanego/badanej, gdyż 63,4% określiło atmosferę w domu jak bardzo dobrą. Atmosferę jako dobrą w badaniu zadeklarowało 30,0% badanej zbiorowości. Trzecią najczęściej udzielaną odpowiedzią była odpowiedź wskazująca, że atmosfera w rodzinie jest raczej dobra (4,0%). Analiza materiału badawczego wskazała, że tylko nie liczni (0,4%) określili atmosferę w domu jako raczej złą.

Kolejnym pytaniem, które zostało zadane celem określenia relacji w rodzinie było pytanie o kontakt z rodzicami, a jego forma brzmiała: „Jak oceniasz swój kontakt z rodzicami?”. Również w tym przypadku zastosowano pytanie zamknięte. Badany miał możliwość określenia kontaktu z rodzicami jako: bardzo dobry, dobry, raczej dobry, zły, raczej zły, bardzo zły.

Wykres 7. Ocena kontaktu z rodzicami

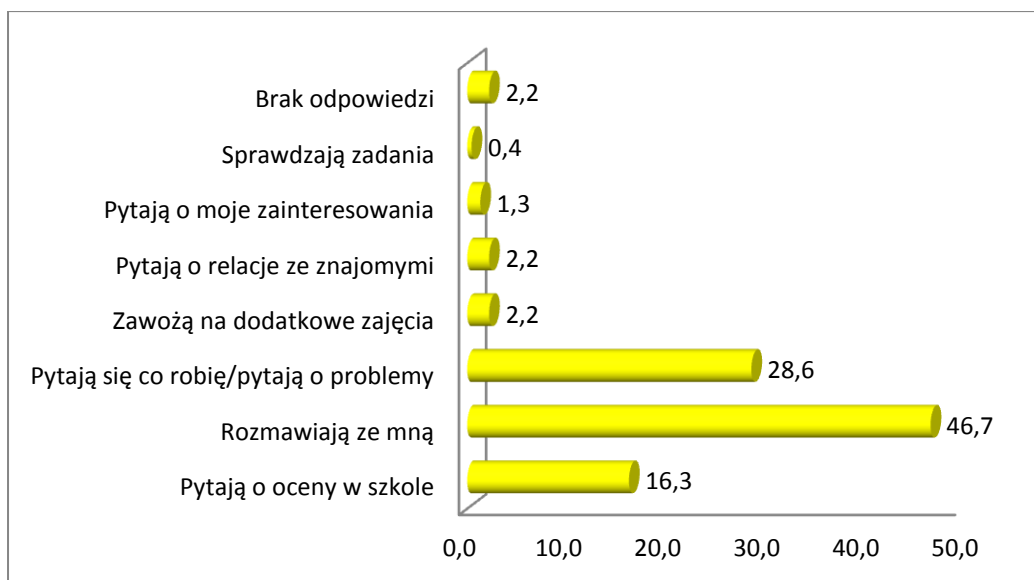
Źródło: Opracowanie własne

Udzielone odpowiedzi przez uczniów szkół podstawowych oraz gimnazjalnych wskazały, że 66,5% uczniów określiło swój kontakt z rodzicami jako bardzo dobry. Uczniowie, którzy określili w badaniu kontakt z rodzicami jako dobry stanowili 25,6% badanej zbiorowości. Raczej dobry kontakt z rodzicami miało 5,3% badanej młodzieży. Wśród ankietowanych wystąpiły również odpowiedzi negatywne, określające kontakt z rodzicami jako raczej zły (0,4%).

Analiza przeprowadzonych ankiet badawczych wskazuje, że zdecydowana większość rodziców badanej młodzieży wykazuje zainteresowanie w ich sprawy (85,52%) badanej zbiorowości. Natomiast dość duży udział procentowy tj. 11,9% stanowiły osoby, których zdaniem rodzice nie wykazują zainteresowania ich sprawami.

Uszczegółowieniem powyższego pytania było kolejne, dotyczące sposobu okazywania zainteresowań przez rodziców badanej młodzieży. 46,7% ankietowanych odpowiedziało, że ich rodzice okazują zainteresowanie poprzez rozmowę z nimi.

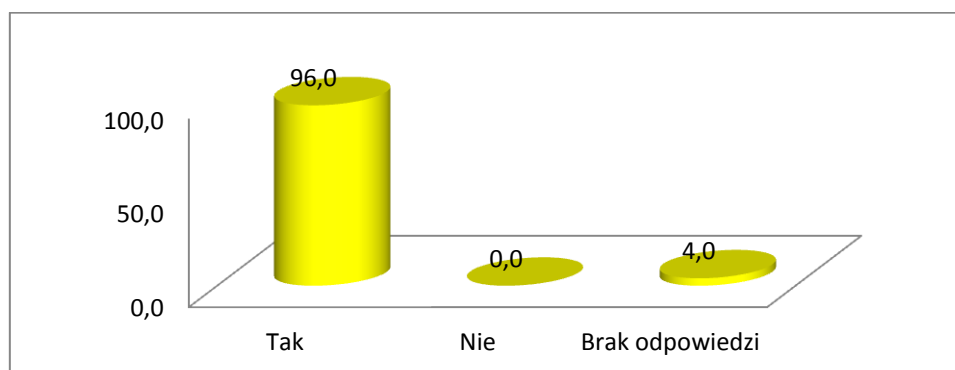
Wykres 8. Ocena zaangażowania rodziców badanych w ich zainteresowania, hobby, przyjaźnie.

Źródło: Opracowanie własne

Z przeprowadzonych badań wynika, że respondenci zdecydowanie najczęściej czują się bezpiecznie wśród rodziny. Szczegółowa analiza odpowiedzi została zawarta w poniższym wykresie.

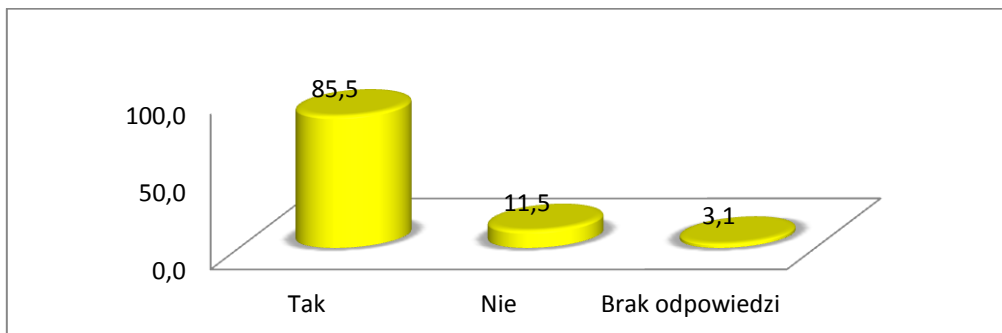
Wykres 9. Ocena poczucia bezpieczeństwa wśród rodziny.

Źródło: Opracowanie własne

Analiza wyników przeprowadzonego badania wskazała, że zdecydowana większość uczniów szkół czuje się bezpiecznie na terenie szkoły (85,5%). Natomiast 11,5% badanych nie czuje się bezpiecznie na terenie szkoły.

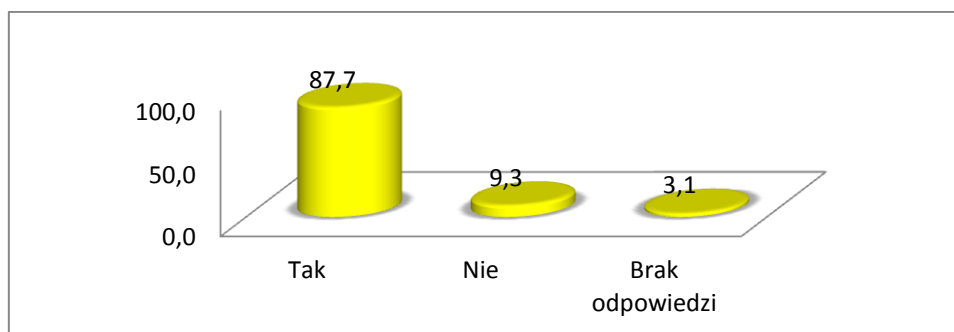
Wykres 10. Ocena poczucia bezpieczeństwa w szkole.

Źródło: Opracowanie własne

Również większość ankietowanych tj. 87,7% czuje się bezpiecznie na terenie Gminy Żegocina.

Wykres 11. Ocena poczucia bezpieczeństwa poza szkołą, na terenie Gminy Żegocina.

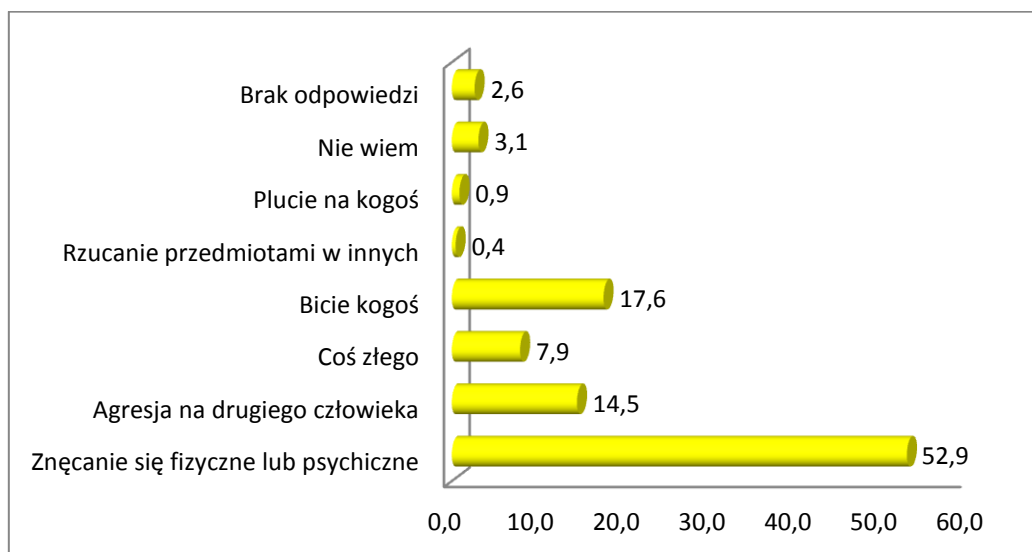
Źródło: Opracowanie własne

3.2.3 Przemoc w otoczeniu i doświadczeniu młodzieży

Celem badania było poznanie opinii młodzieży szkolnej na temat przemocy, a także ich doświadczeń z nią związanych.

Zdaniem młodzieży, która realizuje obowiązek szkolny na obszarze Gminy Żegocina przemoc zazwyczaj oznacza znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad drugim człowiekiem. Taką odpowiedź udzieliło 52,9% badanych. Świadomość młodzieży na temat zjawiska przemocy jest wysoka, bowiem uzyskano tylko 3,1% odpowiedzi „nie wiem” na powyższe pytanie. Natomiast 17,6% uznało, że przemoc to „bicie kogoś”, zaś agresja w stosunku do drugiego człowieka jako objaw przemocy stanowiła 14,5%.

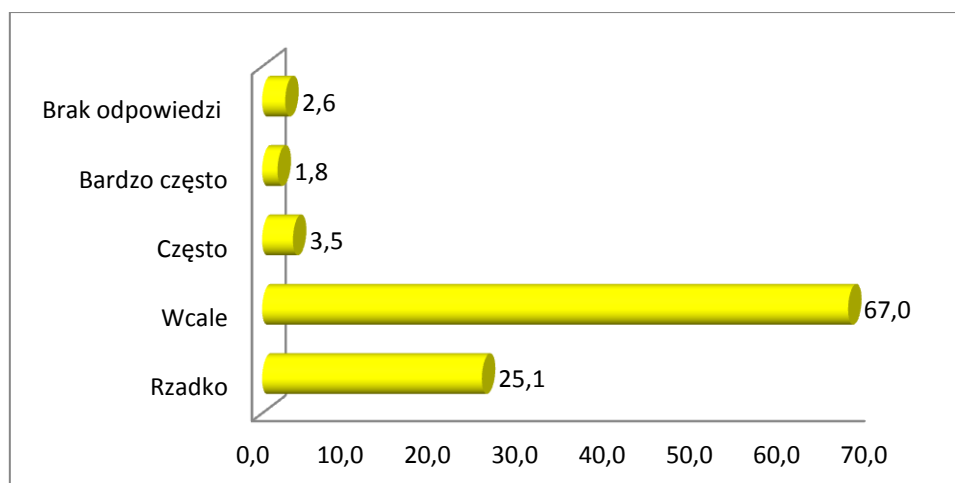
Wykres 12. Co oznacza dla Ciebie przemoc?

Źródło: Opracowanie własne

Analiza ankiet wskazała, że zdecydowana większość badanej młodzieży nie doświadczyła przemocy (67,0%). Natomiast 25,1% ankietowanych uznało, że doznaje przemocy ale rzadko, zaś 3,5% że często.

Wykres 13. Jak często doznajesz przemocy?

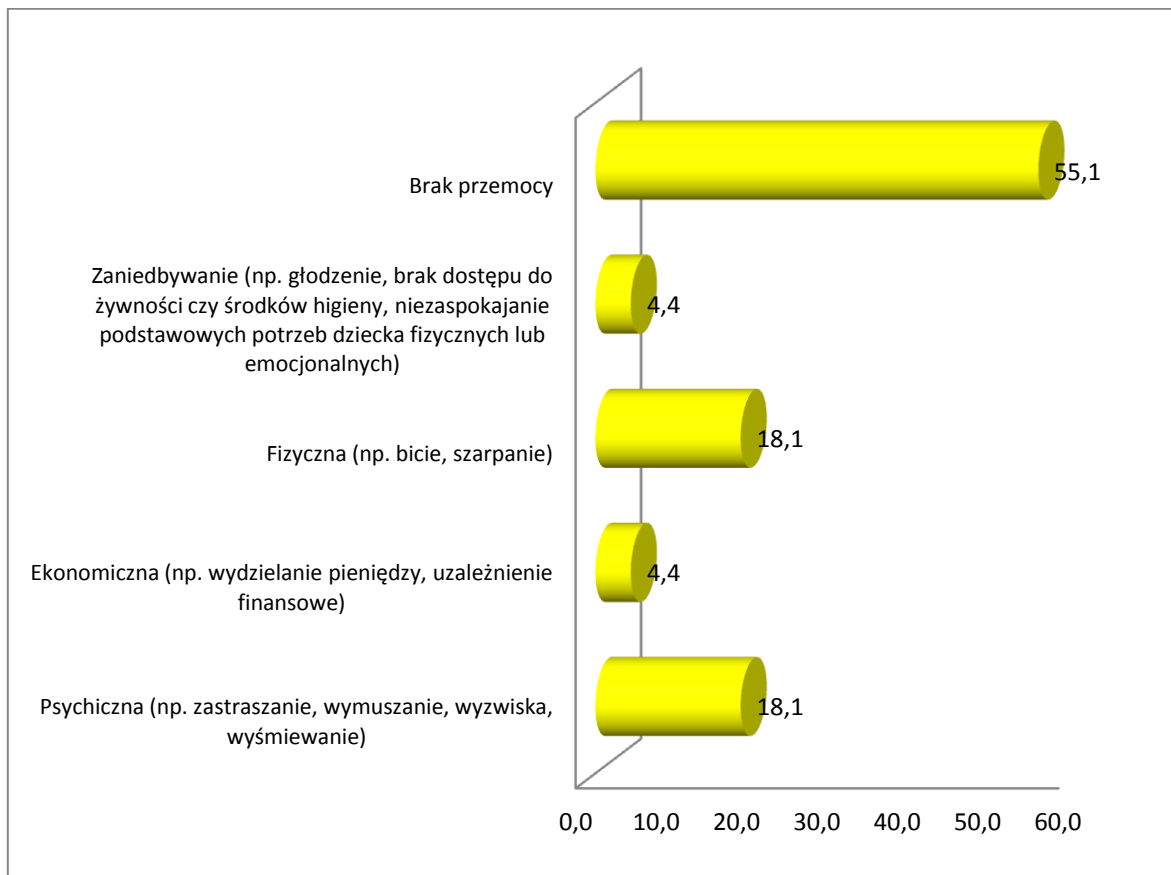

Źródło: Opracowanie własne

Młodzieży zadano także pytanie o formy doznawanej przemocy. 55,1% badanych uznało, że problem przemocy go nie dotyczy, zaś 18,1% uznało, że doznaje przemocy

fizycznej (w postaci np. bicia czy szarpania), również 18,1% że doznaje przemocy psychicznej.

Wykres 14. Wskaż formy doznanej przez Ciebie przemocy.

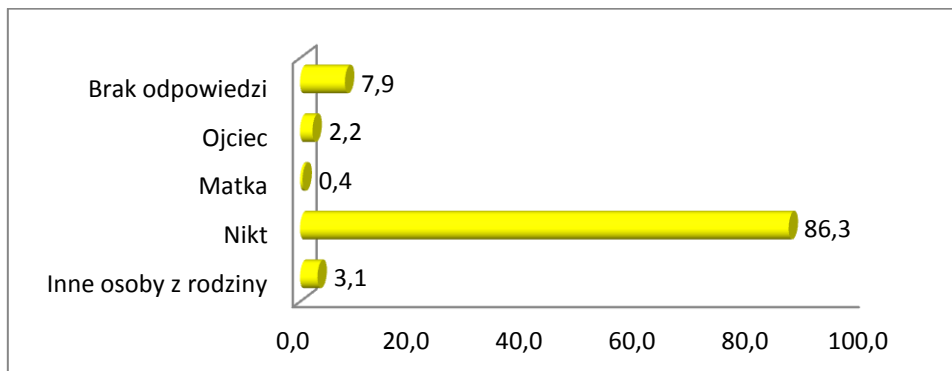
Źródło: Opracowanie własne

Młodzież wskazała również formy przemocy ekonomicznej. Osoby, które wskazały taką odpowiedź stanowiły 4,4% badanej zbiorowości. Zaniedbywanie jako formę przemocy wskazało 4,4% badanej zbiorowości.

Zdaniem młodzieży szkolnej, która spotkała się ze zjawiskiem przemocy w swojej rodzinie, najczęściej sprawcą przemocy były inne osoby z rodziny (3,1%) oraz ojciec (2,2%). 86,3% badanej młodzieży udzieliło odpowiedzi, że w ich rodzinie żaden z członków nie jest sprawcą przemocy domowej. Niestety 7,9% ankietowanych nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

Wykres 15. Kto był sprawcą przemocy w twojej rodzinie?

Źródło: Opracowanie własne

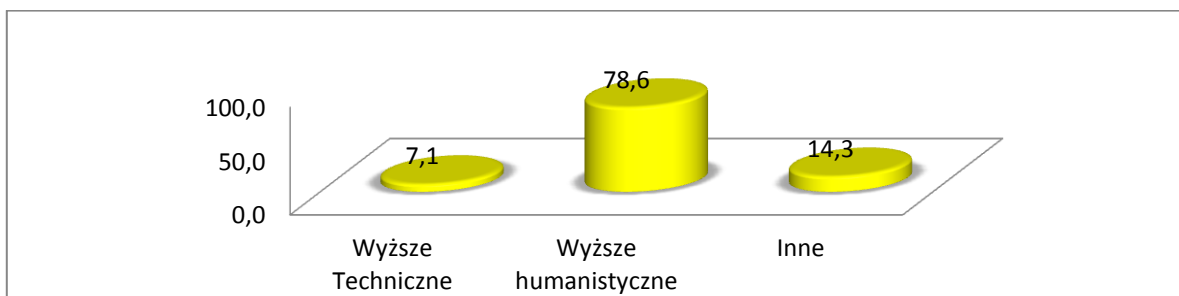
3. 3. Badanie profesjonalistów wsparcia społecznego.

Szczegółowa analiza wyników badań ankietowych CAWI.

3.3.1. Charakterystyka badanej reprezentacji profesjonalistów wsparcia społecznego.

Grupa badanych składała się z 14 osób. Wśród badanych profesjonalistów występowała dominacja kobiet. Kobiety w badanej zbiorowości stanowiły 85,7% (N=12), zaś mężczyźni stanowili 14,3% (N=2). Ze względu na stan cywilny, dominowały osoby w związku małżeńskim (92,9%). Wykształceniem wyższym humanistycznym legitymowało się 78,6% respondentów.

Wykres 16. Wykształcenie respondentów.

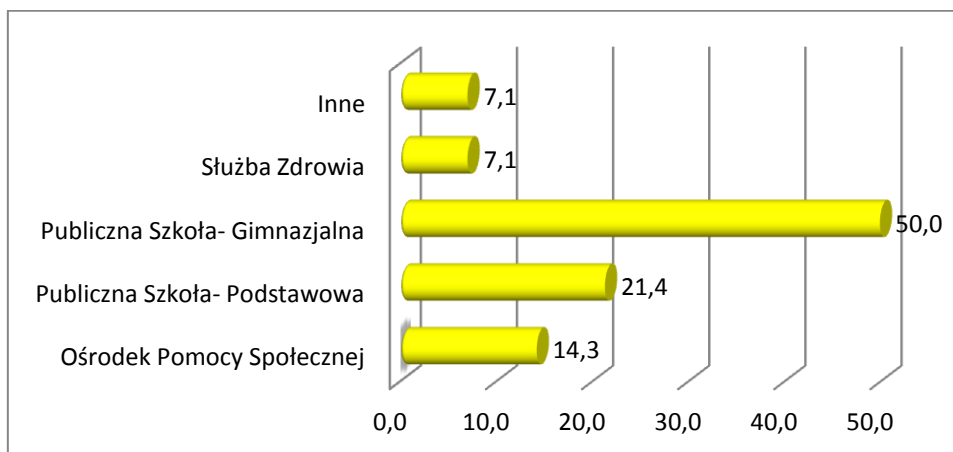

Źródło: Opracowanie własne

Badani najczęściej reprezentowali placówki oświatowe, głównie byli to nauczyciele szkół podstawowych, którzy stanowili 21,4% badanej zbiorowości, nauczyciele gimnazjum

stanowiąc 50,0% ogółu respondentów, pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej, stanowiący 14,3% ankietowanych oraz pracownicy służby zdrowia i innych instytucji.

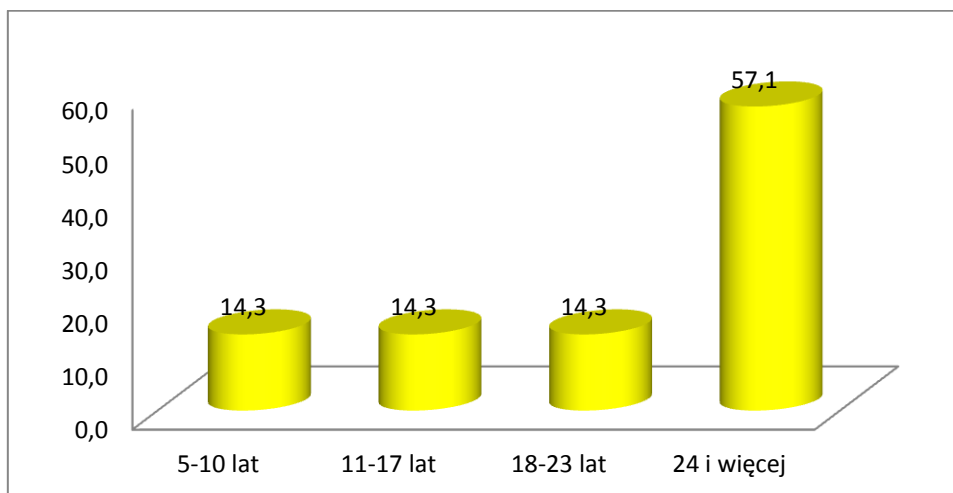
Wykres 17. Miejsce pracy respondentów.

Źródło: Opracowanie własne

Rozkład respondentów, ze względu na staż pracy wyglądał następująco: najliczniej reprezentowane były osoby, które posiadały staż pracy powyżej 24 lat.

Wykres 18. Staż pracy respondentów.

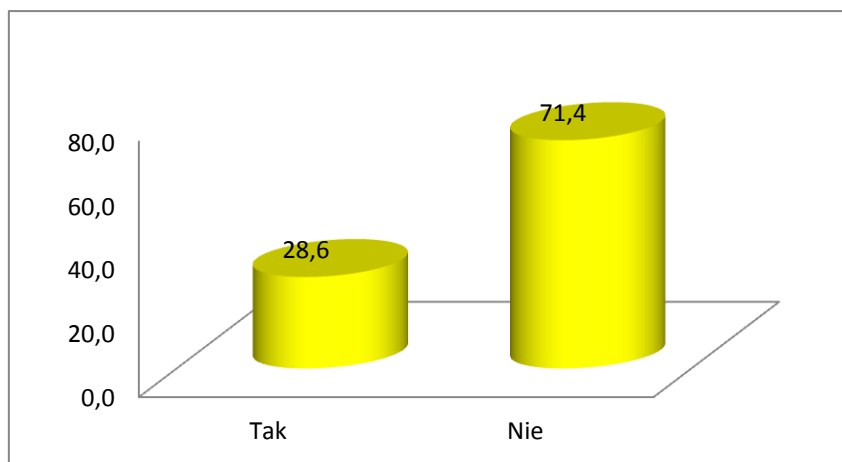
Źródło: Opracowanie własne

3.3.2. Postrzeganie przemocy przez profesjonalistów wsparcia społecznego.

Celem badania było poznanie opinii profesjonalistów na temat przemocy, a także ich doświadczeń zawodowych z nią związanych.

Pierwszym pytaniem, które zostało zadane przedstawicielom służb wsparcia społecznego, było pytanie „Czy w wykonywanej pracy zawodowej spotykają się z przypadkami przemocy domowej?”. Większość badanych osób odpowiedziało, że spotykają się w pracy zawodowej ze zjawiskiem przemocy.

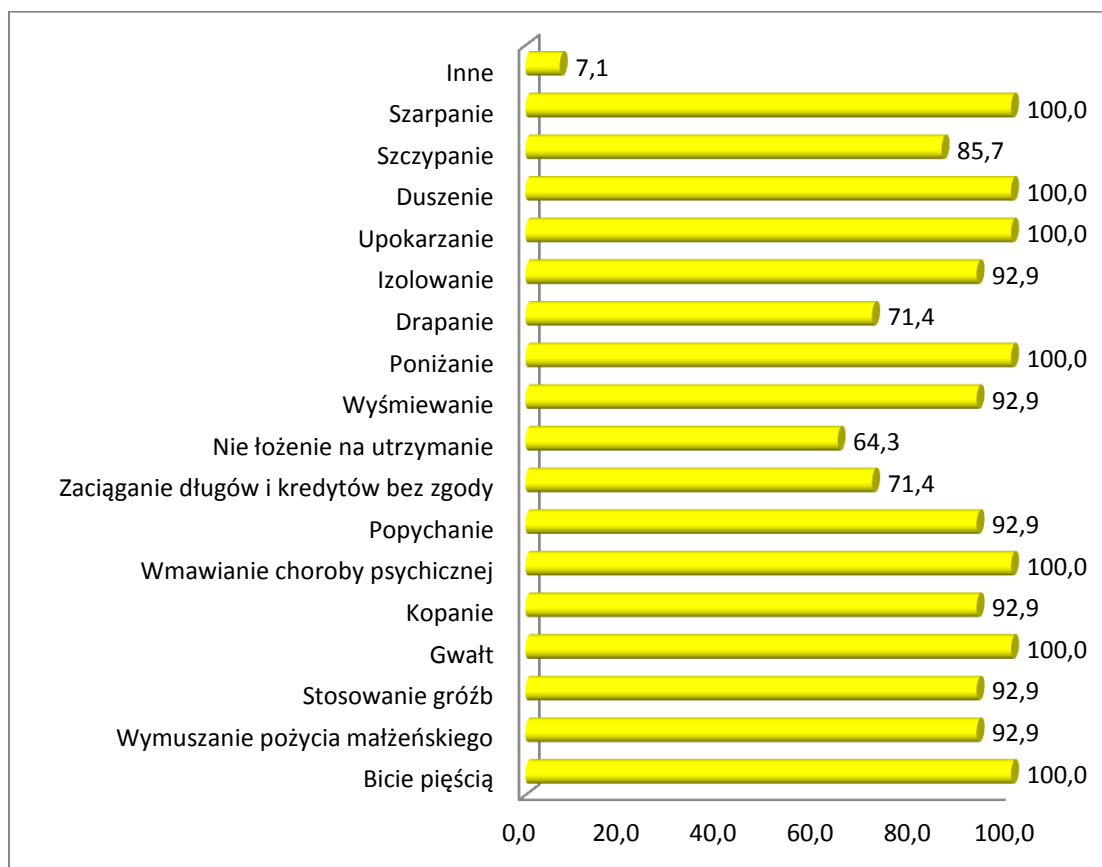
Wykres 19. Czy Pan(i) w wykonywanej pracy zawodowej spotyka się z przypadkami przemocy w rodzinie?

Źródło: Opracowanie własne

Przedstawiciele instytucji zapytano również o wyrażenie opinii na temat, co można uznać za zachowanie przemocowe? Pytanie miało charakter pytanie z możliwością udzielenia kilku odpowiedzi. Najczęściej zaznaczano (100% respondentów): bicie pięścią, gwałt, wmawianie choroby psychicznej, poniżanie, upokarzanie, duszenie, szarpanie.

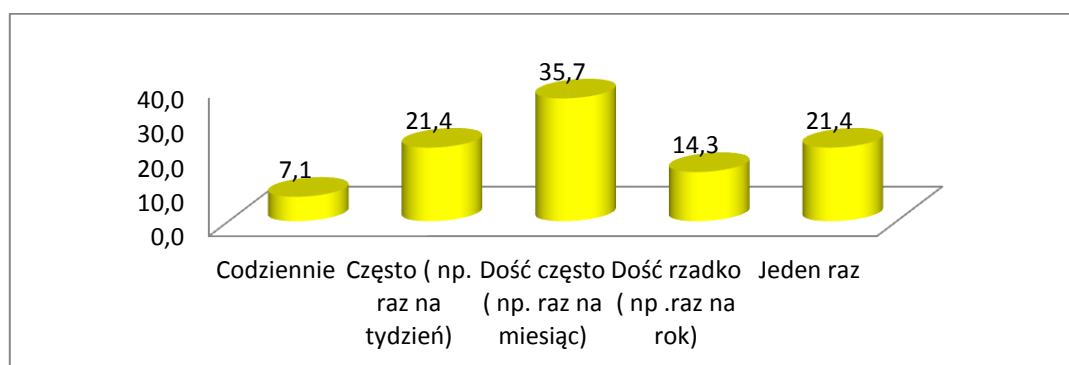
Wykres 20. Jakie według Pana(i) zachowanie można uznać za zachowanie przemocowe.

Źródło: Opracowanie własne

Równie ciekawe odpowiedzi uzyskano na pytanie „Jaką częstotliwość zachowań uznaje Pan(i) za przemoc?” Przedstawiciele badanych instytucji w przeważającej większości uznali, że zachowaniem przemocowym jest występowanie przemocy dość często (35,7%).

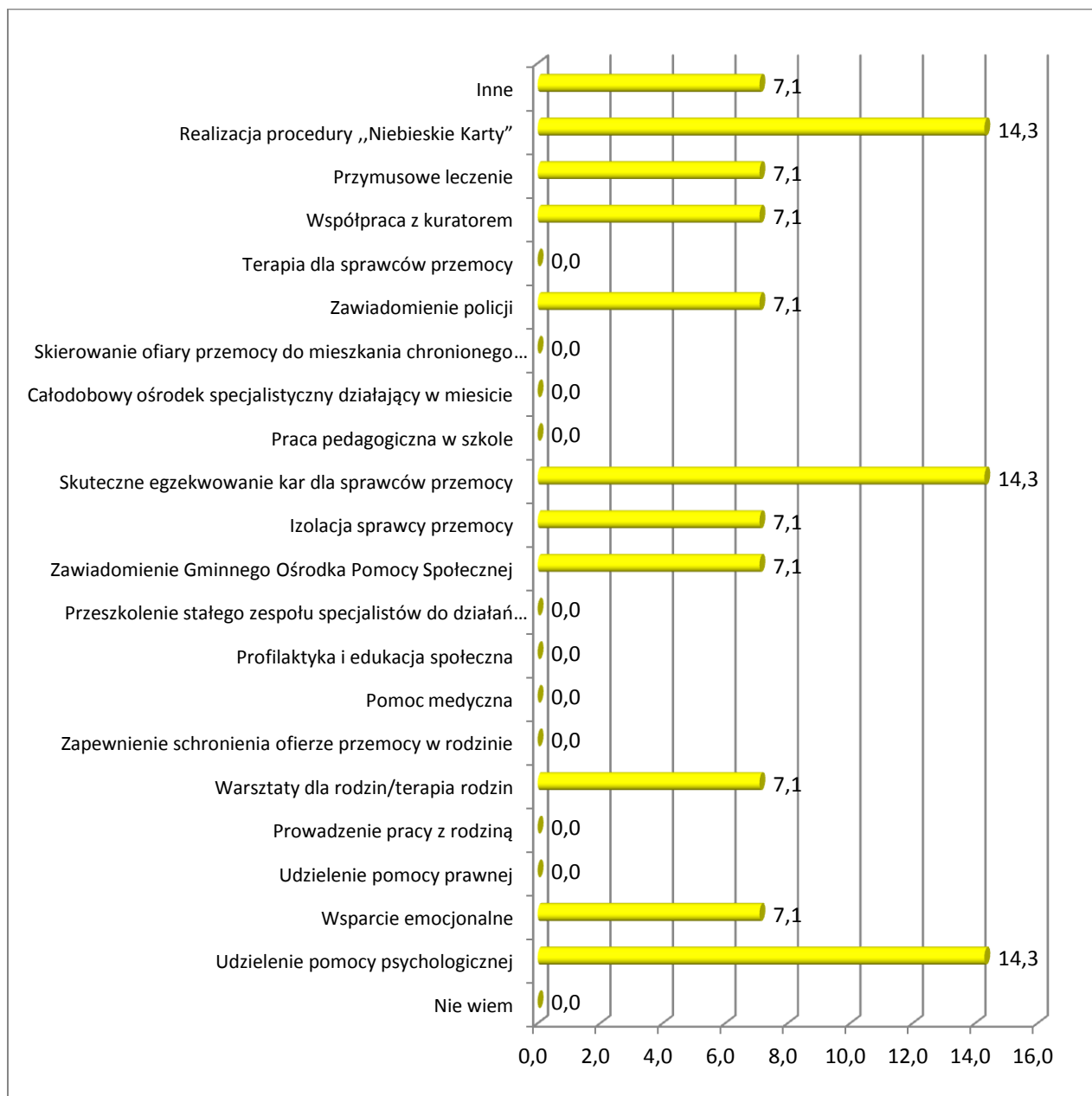
Wykres 21. Jaką częstotliwość zachowań uznaje Pan(i) za przemoc?

Źródło: Opracowanie własne

Na pytanie dotyczące skutecznych działań w pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie, najczęściej wymieniano: udzielanie pomocy psychologicznej, skuteczne egzekwowanie kar dla sprawców przemocy oraz realizacja procedury „Niebieskie Karty”.

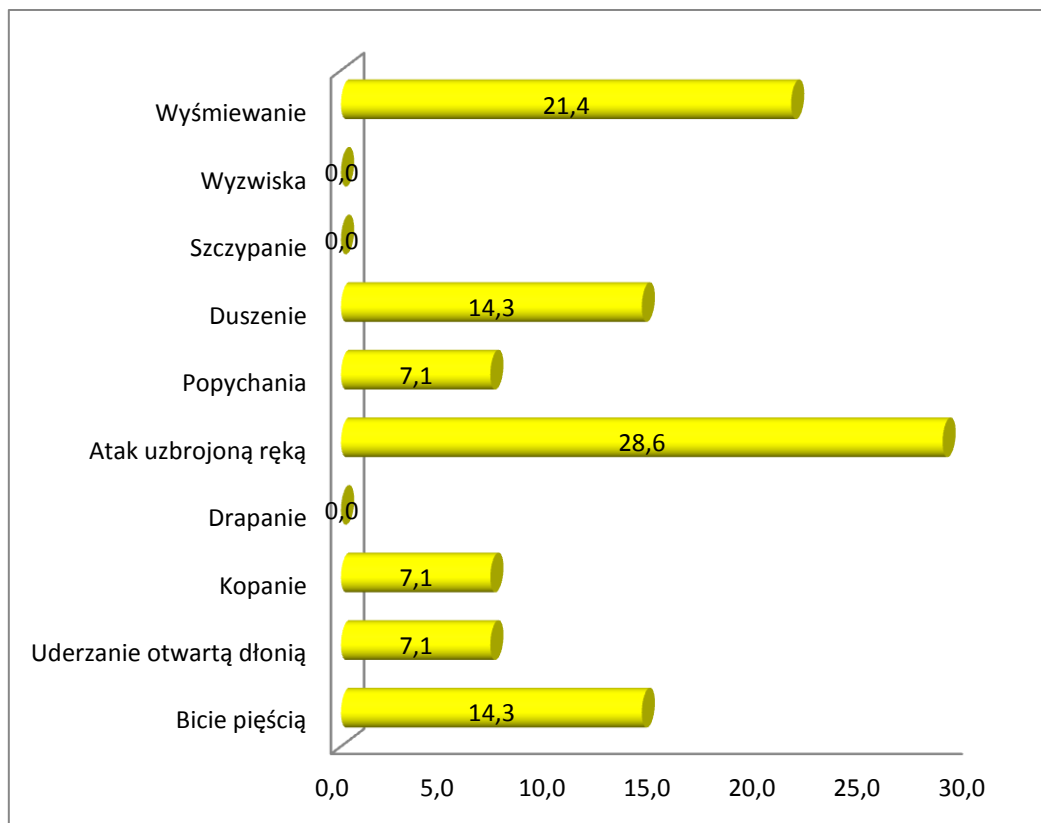
Wykres 22. Jakie są Pan(i) zdaniem najbardziej skuteczne działania w pomocy ofiarom przemocy w rodzinie?

Źródło: Opracowanie własne

Na pytanie do specjalistów instytucji, dotyczące zachowań rodzeństwa, które można byłoby nazwać przemocą, najwięcej bo 28,6% badanych uznało atak uzbrojoną ręką.

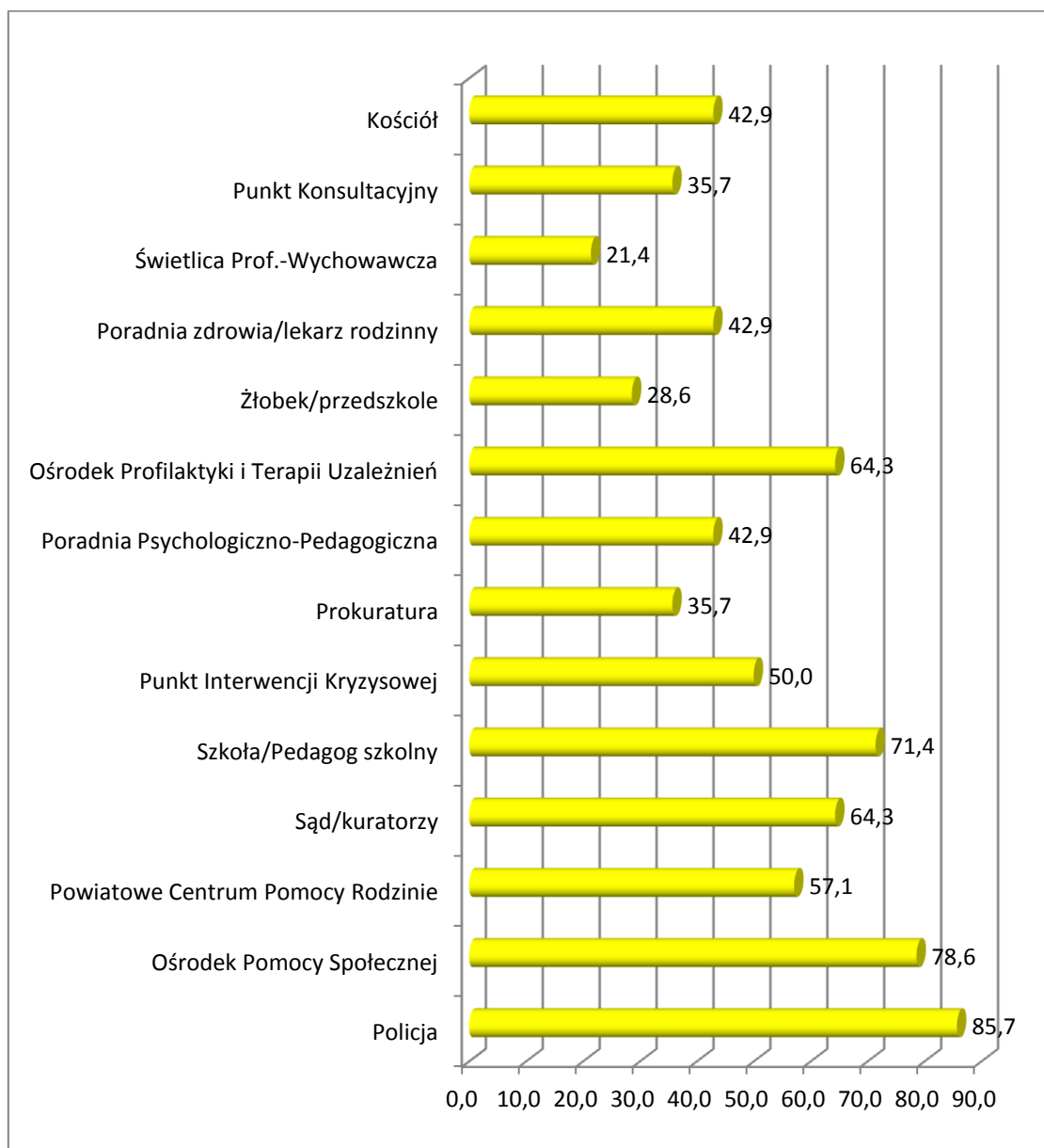
Wykres 23. Jakie zachowania rodzeństwa wobec siebie spełniają Twoim zdaniem kryteria, aby nazwać je przemocą?

Źródło: Opracowanie własne

Pracowników instytucji zapytano, czy widzą potrzebę nawiązania współpracy z innymi służbami w celu lepszego przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zdaniem 85,7% pytanych uznało że widzi taką potrzebę. Uszczegółowienie powyższego pytania dotyczyło konkretnych instytucji, z którymi respondenci widzieli potrzebę nawiązania współpracy. Pracownicy instytucji odpowiadali najczęściej, że podjęliby współpracę z: Policją, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, szkołą (pedagogiem szkolnym), oraz Ośrodkiem Terapii Uzależnień. W tym pytaniu, respondenci mogli udzielać odpowiedzi wielokrotnego wyboru.

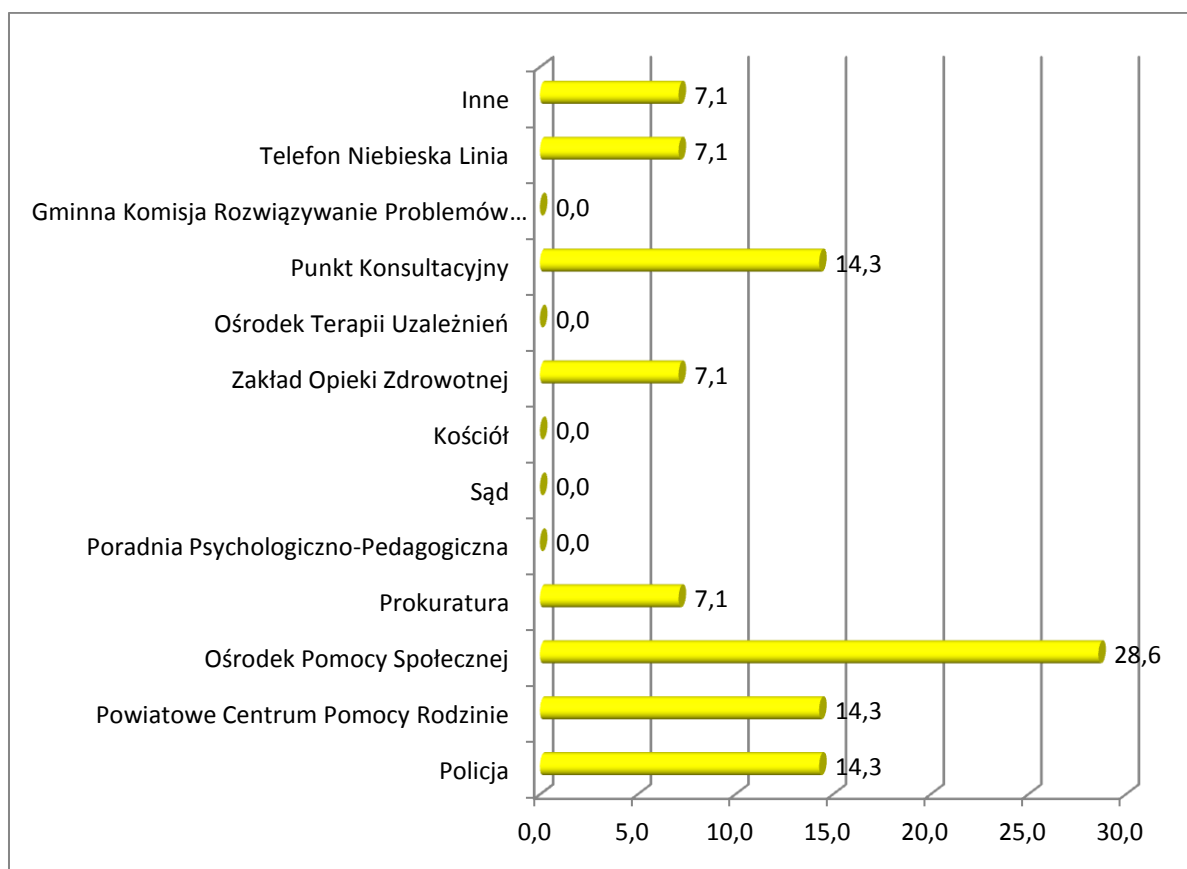
Wykres 24. Z jakimi instytucjami widzi Pan(i) potrzebę nawiązania współpracy?

Źródło: Opracowanie własne

Profesjoniści wsparcia społecznego najczęściej kierowałiby osobę doznającą przemocy domowej w celu uzyskania pomocy do ośrodka pomocy społecznej.

Wykres 25. Do jakiej instytucji skierowaliby Pan(i) ofiarę przemocy domowej w celu uzyskania pomocy ?

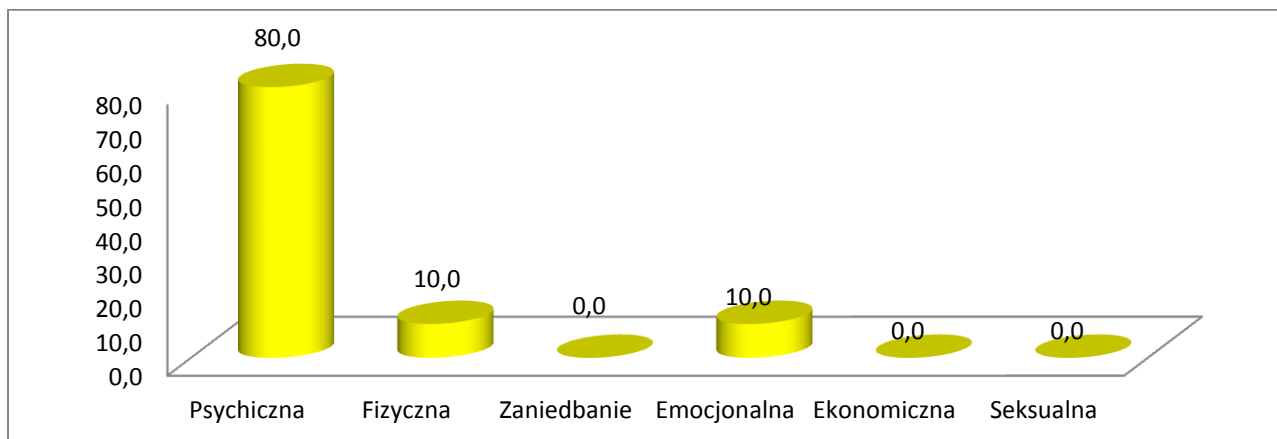
Źródło: Opracowanie własne

Przedstawiciele instytucji zostali zapytani o kontakty z przypadkami przemocy domowej w swojej pracy zawodowej. Uzyskano odpowiedź po 50%. Z kolei na pytanie, które osoby doświadczają najczęściej przemocy, 58,3% osób odpowiedziało, że ofiarami przemocy są najczęściej kobiety, 33,3% odpowiedziało, że dzieci a 8,3%, że osoby starsze.

Respondenci wypowiedzieli się również na temat rodzaju zdiagnozowanej przemocy w toku działań zawodowych. Odpowiedziano, iż najczęściej spotykają się z przemocą psychiczną (80,0%), fizyczną (10,0%) oraz emocjonalną (10,0%).

Wykres 26. Rodzaj zdiagnozowanej przemocy w toku działań zawodowych?

Źródło: Opracowanie własne

4. Metoda tworzenia programu

Przy tworzeniu Programu przeciwdziałania przemocy w gminie wybrano metodę MAPS (Metodę Aktywnego Planowania Strategii) z elementami ZOPP (Planowanie Projektu Zintegrowane na Cel) jako najbardziej odpowiednich dla efektywnego i wielokierunkowego przygotowania kierunków polityki społecznej. Planowanie społeczne oparte na metodzie MAPS i ZOPP bazuje na bezpośrednich wynikach diagnozy społecznej gminy oraz przedstawicieli instytucji gminnych oraz wiedzy ekspertów. Niemniej główną metodą tworzenia kierunków działania polityki społecznej były analizy dokumentów.

Proces konstruowania głównych kierunków polityki społecznej gminy przebiegał według omówionych poniżej czterech etapów:

- 1. Diagnoza przemocy w środowisku lokalnym** - której celem było zidentyfikowanie głównych grup problemów i kwestii społecznych w gminie w oparciu o wyniki badania ankietowego oraz dostępne analizy dotyczące przemocy i uporządkowanie ich w związku przyczynowo – skutkowe.
- 2. Analiza głównych celów programu** - które umożliwiły wskazanie celów i ich wzajemnej zależności zgodnie z kryterium „cel – środek do jego osiągnięcia”. Celowi Generalnemu przypisano cele strategiczne oraz kierunki działań szczegółowych oraz wskazano tzw. przedsięwzięcia, które stanowią podstawę do realizacji Programu.

3. Określenie wskaźników realizacji - które umożliwiły wskazanie stopnia realizacji założonych celów programu. Wskaźniki zostały określone liczbowo. Założono, iż wskaźniki realizacji wskazują zakładaną wartość do osiągnięcia w horyzoncie czasowym do 2021 roku. Niemniej monitoring i ewaluacja stopnia realizacji będą dokonywane nie rzadziej niż raz w roku. Ze względu na fakt, że program będzie obowiązywał od 2016 roku pierwsza cenzura ewaluacyjna zostanie dokonana w roku 2017.

W celu usprawnienia lektury programu w rozdziale „planowanie społeczne (...)” zastosowano technikę używaną w tego typu dokumentach, polegającą na szeregowym identyfikowaniu konkretnego przedsięwzięcia. Sposób oznaczania struktury priorytetów, celów, kierunków i przedsięwzięć w programie (...) ukazuje schemat:

C1K1P1

- Cel strategiczny
- Kierunek działań strategicznych w ramach celu strategicznego i jego numer
- Przedsięwzięcie

5. Identyfikacja celu generalnego i priorytetów.

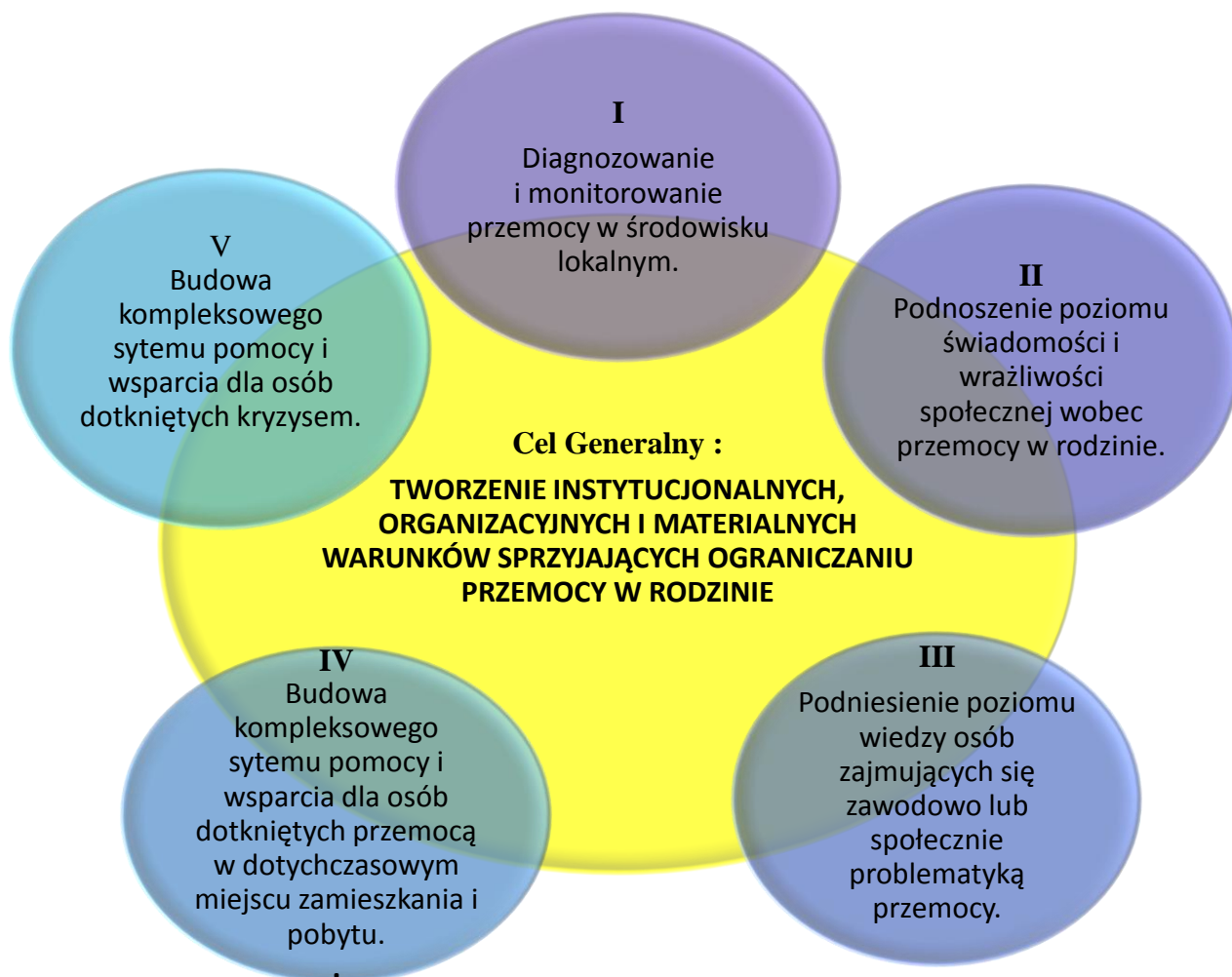
Diagnoza problemów i zjawisk społecznych, przesłanki i dyrektywy płynące z różnych poziomów planowania i zarządzania rządowego i samorządowego oraz cel generalny są podstawą wyznaczania priorytetów powyższego programu w zakresie lokalnej polityki społecznej.

Wyniku przeprowadzonych analiz oraz konsultacji przyjęto za cel generalny:

CEL GENERALNY:

**TWORZENIE INSTYTUCJONALNYCH,
ORGANIZACYJNYCH I MATERIALNYCH
WARUNKÓW SPRZYJAJĄCYCH
OGRODICZANIU PRZEMOCY W RODZINIE**

Diagnoza zjawiska przemocy oraz wyznaczony cel generalny Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy stanowiły podstawę wyznaczania priorytetów, na których koncentrowane będą działania do 2021 roku.

Tworzenie instytucjonalnych, organizacyjnych warunków sprzyjających ograniczaniu przemocy w rodzinie

Główne kierunki działań strategicznych:

C1K1	Diagnozowanie i monitorowanie przemocy w środowisku lokalnym.
C1K2	Podnoszenie poziomu świadomości i wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie.
C1K3	Podniesienie poziomu wiedzy osób zajmujących się zawodowo lub społecznie problematyką przemocy.
C1K4	Budowa kompleksowego systemu pomocy i wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w dotychczasowym miejscu zamieszkania i pobytu.
C1K5	Budowa kompleksowego systemu pomocy i wsparcia dla osób dotkniętych kryzysem.

Kierunek Działań Strategicznych

C1K1	Diagnozowanie i monitorowanie przemocy w środowisku lokalnym.
------	---

Aby zrealizować cel w ramach priorytetu przyjmuje się następujące przedsięwzięcia

C1K1P1	Opracowanie diagnozy przemocy w środowisku lokalnym w oparciu o analizę wtórną danych zastanych (desk research).
C1K1P2	Przeprowadzenie badania ankietowego CAWI.
C1K1P3	Cykliczny monitoring zjawiska przemocy w środowisku lokalnym

Kierunek Działań Strategicznych

C1K2	Podnoszenie poziomu świadomości i wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie.
------	---

Aby zrealizować cel w ramach priorytetu przyjmuje się następujące przedsięwzięcia

C1K2P1	Prowadzenie zajęć edukacyjno-informacyjnych wśród mieszkańców gminy.
C1K2P2	Opracowywanie i publikowanie materiałów informacyjnych na temat zjawiska przemocy i instytucji udzielających pomocy (plakaty, ulotki, broszury).
C1K2P3	Realizacja działań profilaktycznych mających na celu udzielanie specjalistycznej

	pomocy w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych przemocą domową.
--	--

Kierunek Działań Strategicznych

C1K3	Podniesienie poziomu wiedzy osób zajmujących się zawodowo lub społecznie problematyką przemocy.
------	---

Aby zrealizować cel w ramach priorytetu przyjmuje się następujące przedsięwzięcia

C1K3P1	Zapewnienie poradnictwa specjalistycznego dla osób zajmujących się zawodowo lub społecznie problematyką przemocy.
C1K3P2	Zapewnienie szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy dla osób zajmujących się zawodowo lub społecznie problematyką przemocy (dzielnicowi, nauczyciele, służba zdrowia).
C1K3P3	Zabezpieczenie przed skutkami wypalenia zawodowego – realizacja superwizji.
C1K3P4	Kontynuacja działalności Zespołów Interdyscyplinarnych celem odbywania specjalistycznych konsultacji i dokonywania wyboru skutecznych rozwiązań, w szczególnie trudnych sytuacjach.

Kierunek Działań Strategicznych

C1K4	Budowa kompleksowego systemu pomocy i wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w dotychczasowym miejscu zamieszkania i pobytu.
------	--

Aby zrealizować cel w ramach priorytetu przyjmuje się następujące przedsięwzięcia

C1K4P1	Realizacja specjalistycznego poradnictwa (psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, socjalne, prawne itp.)
C1K4P2	Realizacja pracy socjalnej z ofiarami przemocy.
C1K4P3	Udzielenie i zapewnienie bezpiecznego schronienia rodzinom dotkniętych przemocą.
C1K4P4	Opracowanie wzoru jednolitej procedury postępowania podczas interwencji kryzysowej wobec osoby doznającej przemocy.

C1K4P5	Realizacja pomocy psychologicznej dla dzieci i młodzieży – ofiar i świadków przemocy w rodzinie.
--------	--

Kierunek Działań Strategicznych

C1K5	Budowa kompleksowego systemu pomocy i wsparcia dla osób dotkniętych kryzysem.
------	---

Aby zrealizować cel w ramach priorytetu przyjmuje się następujące przedsięwzięcia

C1K5P1	Realizacja specjalistycznego poradnictwa (psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, socjalne, prawne itp.)
C1K5P2	Realizacja pracy socjalnej dla osób/rodzin w kryzysie.
C1K5P3	Zapewnienie rodzinom dostępu do mediacji.
C1K5P4	Edukacja w zakresie skutecznych sposobów w zakresie rozwiązywania konfliktów.

6. WSKAŹNIKI REALIZACJI

C1K1	Diagnozowanie i monitorowanie przemocy w środowisku lokalnym.
------	---

Nazwa Działania	Wskaźnik/Produkt pomiaru celu	Wartość kumulatywna 2016-2021	Źródło weryfikacji
Opracowanie diagnozy przemocy w środowisku lokalnym w oparciu o analizę wtórną danych zastanych (desk research).	Liczba przeprowadzonych diagnoz	3	OPS, PCPR, Zespół interdyscyplinarny
Przeprowadzenie badania ankietowego CAWI.	Liczba przeprowadzonych badań ankietowych	3	Badania własne OPS
Cykliczny monitoring zjawiska przemocy w środowisku lokalnym	Liczba przeprowadzonych badań ewaluacyjnych	6	Badania własne OPS

C1K2	Podnoszenie poziomu świadomości i wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie
------	--

Nazwa Działania	Wskaźnik/Produkt pomiaru celu	Wartość kumulatywna 2016-2021(LB)	Źródło weryfikacji
Prowadzenie zajęć edukacyjno-informacyjnych wśród mieszkańców gminy.	Liczba przeprowadzonych zajęć	5	sprawozdanie z zajęć i/lub lista obecności
Opracowywanie i publikowanie materiałów informacyjnych na temat zjawiska przemocy i instytucji udzielających pomocy	Liczba publikacji online i/lub drukowanych	20	zrzut ze strony www i/lub faktura potwierdzająca liczbę zamówionych publikacji drukowanych

Realizacja działań profilaktycznych mających na celu udzielanie specjalistycznej pomocy w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych przemocą domową.	Liczba przeprowadzonych zajęć	5	sprawozdanie z zajęć i/lub lista obecności
---	-------------------------------	---	--

C1K3	Podniesienie poziomu wiedzy osób zajmujących się zawodowo lub społecznie problematyką przemocy.
------	---

Nazwa Działania	Wskaźnik/Produkt pomiaru celu	Wartość kumulatywna 2016-2021(LB)	Źródło weryfikacji
Zapewnienie poradnictwa specjalistycznego dla osób zajmujących się zawodowo lub społecznie problematyką przemocy.	Liczba przeprowadzonych spotkań z ekspertem/doradcą	10	sprawozdanie ze spotkania i/lub lista obecności
Zapewnienie szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy dla osób zajmujących się zawodowo lub społecznie problematyką przemocy.	Liczba przeprowadzonych szkoleń	5	sprawozdanie ze szkolenia i/lub lista obecności
Zabezpieczenie przed skutkami wypalenia zawodowego – realizacja superwizji.	Liczba przeprowadzonych spotkań zespołu interdyscyplinarnego o charakterze superwizji	2	sprawozdanie i/lub lista obecności

C1K4	Budowa kompleksowego systemu pomocy i wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w dotychczasowym miejscu zamieszkania i pobytu.
------	--

Nazwa Działania	Wskaźnik/Produkt pomiaru celu	Wartość kumulatywna 2016-2021(LB)	Źródło weryfikacji
Realizacja specjalistycznego poradnictwa (psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, socjalne, prawne itp.	Liczba punktów Informacji, wsparcia i pomocy dla osób dotkniętych przemocą	1	Sprawozdanie/lista obecności
Realizacja specjalistycznego poradnictwa (psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, socjalne, prawne itp.	Liczba osób objęta wsparciem punktu	50	sprawozdanie/lista potwierdzająca udzielenie wsparcia
Realizacja pracy socjalnej z ofiarami przemocy.	Liczba osób objęta pracą socjalną	10	Sprawozdanie/lista obecności
Udzielenie i zapewnienie bezpiecznego schronienia rodzinom dotkniętych przemocą.	Liczba mieszkań/pomieszczeń wspieranych dla osób doświadczających przemocy	1	Sprawozdanie/lista obecności
Opracowanie wzoru jednolitej procedury postępowania podczas interwencji kryzysowej wobec osoby doświadczającej przemocy.	Liczba opracowanych procedur	1	Sprawozdanie/lista obecności

C1K5	Budowa kompleksowego systemu pomocy i wsparcia dla osób dotkniętych kryzysem
------	--

Nazwa Działania	Wskaźnik/Produkt pomiaru celu	Wartość kumulatywna 2016-2021(LB)	Źródło weryfikacji
Realizacja specjalistycznego poradnictwa (psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, socjalne, prawne itp.)	Liczba osób objęta specjalistycznym poradnictwem	50	Sprawozdanie/lista obecności
Realizacja pracy socjalnej dla osób/rodzin w kryzysie	Liczba osób objęta pracą socjalną	10	Sprawozdanie/lista obecności

7. HARMONOGRAM REALIZACJI

C1K1	Diagnozowanie i monitorowanie przemocy w środowisku lokalnym.
------	---

Nazwa Działania	Wskaźnik/Produkt pomiaru celu	ROK REALIZACJI						Źródła finansowania
		2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Opracowanie diagnozy przemocy w środowisku lokalnym w oparciu o analizę wtórną danych zastanych (desk research).	Liczba przeprowadzonych diagnoz	-	x	-	x	-	x	Budżet państwa/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej

Przeprowadzenie badania ankietowego CAWI.	Liczba przeprowadzonych badań ankietowych	-	x	-	x	-	x	Budżet państwa/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej
Cykliczny monitoring zjawiska przemocy w środowisku lokalnym	Liczba przeprowadzonych badań ewaluacyjnych	x	x	x	x	x	x	Budżet państwa/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej

C1K2	Podnoszenie poziomu świadomości i wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie
-------------	---

Nazwa Działania	Wskaźnik/Produkt pomiaru celu	ROK REALIZACJI						Źródła finansowania
		2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Prowadzenie zajęć edukacyjno-informacyjnych wśród mieszkańców gminy.	Liczba przeprowadzonych zajęć	x	x	x	x	x	x	Budżet państwa/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej
Opracowywanie i publikowanie materiałów informacyjnych na temat zjawiska przemocy i instytucji udzielających pomocy	Liczba publikacji online i/lub drukowanych	x	x	x	x	x	x	Budżet państwa/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej

Realizacja działań profilaktycznych mającym na celu udzielanie specjalistycznej pomocy w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych przemocą domową.	Liczba przeprowadzonych zajęć	x	x	x	x	x	x	Budżet państwa/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej
--	-------------------------------	---	---	---	---	---	---	--

C1K3	Podniesienie poziomu wiedzy osób zajmujących się zawodowo lub społecznie problematyką przemocy.
-------------	--

Nazwa Działania	Wskaźnik/Produkt pomiaru celu	ROK REALIZACJI						Źródła finansowania
		2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Zapewnienie poradnictwa specjalistycznego dla osób zajmujących się zawodowo lub społecznie problematyką przemocy.	Liczba przeprowadzonych spotkań z ekspertem/doradcą							Budżet państwa/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej
Zapewnienie szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy dla osób zajmujących się zawodowo lub społecznie problematyką przemocy.	Liczba przeprowadzonych szkoleń	x	x	x	x	x	x	Budżet państwa/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej
Zabezpieczenie przed skutkami wypalenia zawodowego – realizacja superwizji.	Liczba przeprowadzonych spotkań zespołu interdyscyplinarnego o charakterze superwizji	-	-	x	-	-	x	Budżet państwa/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej

C1K4	Budowa kompleksowego systemu pomocy i wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w dotychczasowym miejscu zamieszkania i pobytu.
-------------	---

Nazwa Działania	Wskaźnik/Produkt pomiaru celu	ROK REALIZACJI						Źródła finansowania
		2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Realizacja specjalistycznego poradnictwa (psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, socjalne, prawne itp.	Liczba punktów Informacji, wsparcia i pomocy dla osób dotkniętych przemocą	x	x	x	x	x	x	Budżet państwa/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej
Realizacja specjalistycznego poradnictwa (psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, socjalne, prawne itp.	Liczba osób objęta wsparciem punktu	x	x	x	x	x	x	Budżet państwa/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej
Realizacja pracy socjalnej z ofiarami przemocy.	Liczba osób objęta pracą socjalną	x	x	x	x	x	x	Budżet państwa/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej
Powołanie i prowadzenie grupy wsparcia dla osób doznających przemocy.	Liczba powołanych grup wsparcia	x	x	x	x	x	x	Budżet państwa/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej
Udzielenie i zapewnienie bezpiecznego schronienia rodzinom dotkniętych przemocą.	Liczba mieszkań/pomieszczeń wspieranych dla osób doznających	x	x	x	x	x	x	Budżet państwa/dotacje celowe/środki Unii

	przemocy							Europejskiej
Opracowanie wzoru jednolitej procedury postępowania podczas interwencji kryzysowej wobec osoby doznającej przemocy.	Liczba opracowanych procedur	x	x	x	x	x	x	Budżet państwa/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej

C1K5	Budowa kompleksowego systemu pomocy i wsparcia dla osób dotkniętych kryzysem
-------------	---

Nazwa Działania	Wskaźnik/Produkt pomiaru celu	ROK REALIZACJI						Źródła finansowania
		2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Realizacja specjalistycznego poradnictwa (psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, socjalne, prawne itp.)	Liczba osób objęta specjalistycznym poradnictwem	x	x	x	x	x	x	Budżet państwa/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej
Realizacja pracy socjalnej dla osób/rodzin w kryzysie	Liczba osób objęta pracą socjalną	x	x	x	x	x	x	Budżet państwa/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej

8. Monitoring i ewaluacja

Monitoring to systematyczne określanie dynamiki zmian danego zjawiska. Monitoring rozumiany jest jako proces systematycznego zbierania i analizowania danych ilościowych i jakościowych dotyczących prowadzonych działań, wdrażanych projektów tak w aspekcie finansowym jak i rzeczowym. Jego celem jest zapewnienie zgodności realizacji programu z wcześniej zatwierdzonymi założeniami i wytyczonymi celami.

Monitoring i ewaluacja zapisów programowych polegają na systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych czy też narastanie poszczególnych dolegliwości społecznych.

Ewaluacja jest częścią procesu podejmowania decyzji, który to polega na wydawaniu opinii o wartości działania poprzez systematyczne, jawne zbieranie i analizowanie o nim informacji w odniesieniu do przyjętych celów, kryteriów i wartości. Ewaluację programu należy rozumieć jako systematyczne zbieranie informacji na temat działań, charakterystyki i efektów programu, poprawy jej skuteczności oraz/lub wsparcia procesu decyzyjnego dotyczącego przyszłego programowania¹.

Cele prowadzenia ewaluacji można ująć w czterech zasadniczych punktach:

1. kontrola nad działaniem władz publicznych oraz zwiększanie przejrzystości tych działań,
2. zwiększanie skuteczności i efektywności projektów i programów podejmowanych przez sektor publiczny;
3. kształtowanie kierunków i priorytetów działalności sektora publicznego,
4. poznawanie mechanizmów programów i projektów².

¹ T. Kierzkowski, Ocena (ewaluacja) programów i projektów o charakterze społeczno-gospodarczym w kontekście przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, Warszawa 2002, s. 19–20.

² Tamże, str. 11

*Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie
dla Gminy Żegocina na lata 2016-2021*

Realizacja działań przewidzianych w celach powyższego dokumentu odbywać się będzie, w ramach kompetencji poszczególnych komórek organizacyjnych gminy. Potwierdzeniem osiągnięcia wskaźników realizacji działań, będzie coroczne sprawozdanie z realizacji programu. Elementami skutecznego monitoringu i ewaluacji będą przede wszystkim:

– **Zespół wdrażający program:**

Monitoring programu dokonywany będzie przez powołanego pracownika GOPS wewnętrznym zarządzeniem

– **Roczna ocena wdrażania programu:**

Powołany pracownik GOPS będzie raz w roku dokonywał ewaluacji i oceny.

9. Spis wykresów i tabel

Wykres 5. Struktura płci badanej młodzieży szkolnej (%).....	8
Wykres 6. Typ szkoły, w którym respondenci realizowali obowiązek szkolny (%).....	8
Wykres 7. Struktura rodziny badanej młodzieży szkolnej w Gminie Żegocina (%).....	9
Wykres 8. Struktura wykształcenia matki badanej młodzieży szkolnej (%).....	10
Wykres 9. Struktura wykształcenia ojca badanej młodzieży szkolnej (%).....	10
Wykres 10. Ocena atmosfery panującej w domu	11
Wykres 11. Ocena kontaktu z rodzicami.....	12
Wykres 12. Ocena zaangażowania rodziców badanych w ich zainteresowania, hobby, przyjaźnie.	13
Wykres 14. Ocena poczucia bezpieczeństwa wśród rodziny.	13
Wykres 15. Ocena poczucia bezpieczeństwa w szkole.	14
Wykres 16. Ocena poczucia bezpieczeństwa poza szkołą, na terenie Gminy Żegocina	14
Wykres 17. Co oznacza dla Ciebie przemoc?	15
Wykres 18. Jak często doznajesz przemocy?	15
Wykres 19. Wskaż formy doznanej przez Ciebie przemocy.....	16
Wykres 20. Kto był sprawcą przemocy w twojej rodzinie?	17
Wykres 23. Wykształcenie respondentów.....	17
Wykres 24. Miejsce pracy respondentów.....	18
Wykres 25. Staż pracy respondentów.	18
Wykres 26. Czy Pan(i) w wykonywanej pracy zawodowej spotyka się z przypadkami przemocy w rodzinie?	19
Wykres 27. Jakie według Pana(i) zachowanie można uznać za zachowanie przemocowe.....	20
Wykres 28. Jaką częstotliwość zachowań uznaje Pan(i) za przemoc?.....	20
Wykres 29. Jakie są Pan(i) zdaniem najbardziej skuteczne działania w pomocy ofiarom przemocy w rodzinie?.....	21
Wykres 30. Jakie zachowania rodzeństwa wobec siebie spełniają Twoim zdaniem kryteria, aby nazwać je przemocą?.....	22
Wykres 31. Z jakimi instytucjami widzi Pan(i) potrzebę nawiązania współpracy?	23
Wykres 32. Do jakiej instytucji skierowałiby Pan(i) ofiarę przemocy domowej w celu uzyskania pomocy ?	24
Wykres 34. Rodzaj zdiagnozowanej przemocy w toku działań zawodowych?	25

Tabela 1. Liczba założonych Niebieskich Kart przez jednostki działające na terenie Gminy Żegocina w latach 2013-2014	7
--	---

